

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου "Κύρωση της από 29 Ιουνίου 1990 τροποποίησης του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ του 1987, που κυρώθηκε με το ν. 1818/1988, σχετικά με τις ουσίες που καταστρέφουν τη στοιβάδα του όζοντος"

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Με το παρόν σχέδιο νόμου κυρώνεται, σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγ. 1 του Συντάγματος, η Τροποποίηση του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ για τους ουσίες που καταστρέφουν τη στοιβάδα του όζοντος. Το Πρωτόκολλο αυτό υπογράφηκε στο Μόντρεαλ την 16η Σεπτεμβρίου 1987 ως συμπληρωματικό της Σύμβασης της Βιέννης του 1985, για την προστασία της στοιβάδας του όζοντος, κυρώθηκε (μαζί με τη Σύμβαση) με το νομο υπ αριθ. 1818/11-11-1988 (ΦΕΚ 253/Α/15-11-1988) και τέθηκε σε ισχύ την 6η Μαρτίου 1989.

Το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ, με σκοπό την προστασία της στοιβάδας του όζοντος, προβλέπει σε παγκόσμια κλίμακα μέτρα ελέγχου εκπομπών ουσιών που μειώνουν το όζον της ανώτερης ατμόσφαιρας. Τα μέτρα αυτά στοχεύουν στην προστασία της ανθρώπινης υγείας, των οικοσυστημάτων και του περιβάλλοντος γενικότερα από τις επιβλαβείς επιπτώσεις που προέρχονται ή πιθανό να προέρχονται από τη μείωση αυτή του όζοντος. Τελικός στόχος των μέτρων είναι η κατάργηση των ουσιών αυτών και η προοπτική χρήσης υποκατάστατων, σύμφωνα με την εξέλιξη της επιστημονικής γνώσης και λαμβανομένων υπόψη τεχνικών και οικονομικών παραγόντων.

Κατά τη διάρκεια της δεύτερης συνόδου των συμβαλλόμενων στο πρωτόκολλο μερών, τον Ιούνιο 1990 στο Λονδίνο, αποφασίστηκε, σύμφωνα με την προβλεπόμενη σ' αυτό σχετική διαδικασία, μία προσαρμογή του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ, για την οποία δεν απαιτείται έγκριση, αποδοχή ή επικύρωση από τα συμβαλλόμενα μέρη. Η προσαρμογή αυτή προβλέπει αυστηρότερες ρυθμίσεις για την παραγωγή και κατανάλωση των ουσιών του Πρωτοκόλλου.

Στην ίδια σύνοδο υιοθετήθηκε και μία Τροποποίηση του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ που εισάγει νέες ρυθμίσεις, λαμβάνοντας υπόψη πληρέστερα τα πρόσφατα επιστημονικά και τεχνικά δεδομένα και αντανακλώντας τη θετικά διαμορφωμένη βούληση της παγκόσμιας κοινότητας για δραστηριότητα αντιμετώπισης του προβλήματος.

Τα δεδομένα αυτά δείχνουν ότι για την αποτελεσματικότερη προστασία της στοιβάδας του όζοντος απαιτείται υψηλότερος βαθμός ελέγχου των χλωροφθορανθράκων και ηαίωνς από εκείνη που προβλέπει το Πρωτόκολλο, καθώς και ότι πρέπει να εφαρμοστούν πρόσθετοι έλεγχοι και σε άλλους πλήρως αλογονωμένους χλωροφθορανθράκες, καθώς και στον τετραχλωράνθρακα και στο μεθυλοχλωροφόρμιο.

Συγκεκριμένα, οι κυριότερες τροποποιήσεις αφορούν ειδικότερα τα παρακάτω θέματα:

1. Προστίθεται "Παράρτημα Β" στο Πρωτόκολλο, που περιλαμβάνει στην έννοια των "ελεγχόμενων ουσιών" και άλλους πλήρως αλογονωμένους χλωροφθορανθράκες, καθώς και τον τετραχλωράνθρακα και το μεθυλοχλωροφόρμιο.

2. Στην έννοια των "ελεγχόμενων ουσιών" περιλαμβάνονται εφεξής και τα ισομερή των ουσιών των Παραρτημάτων Α και Β.

3. Προστίθεται "Παράρτημα Γ" στο Πρωτόκολλο με κατάλογο "μεταβατικών ουσιών", που υπάγονται σε ορισμένες ρυθμίσεις ελαστικότερες από εκείνες που προβλέπονται για τις ουσίες των Παραρτημάτων Α και Β.

4. Στα μέτρα ελέγχου που αφορούν την παραγωγή και κατανάλωση των ελεγχόμενων ουσιών προστίθενται ειδικά μέτρα ελέγχου για τις ελεγχόμενες ουσίες του Παραρτήματος Β, με σκοπό τη σημαντική και σταδιακή μείωση των επιπέδων παραγωγής και κατανάλωσης τους από τα συμβαλλόμενα μέρη.

Τελικός στόχος είναι η μηδενική κατανάλωση και παραγωγή, για μεν του νέους πλήρως αλογονωμένους χλωροφθορανθράκες και τον τετραχλωράνθρακα το έτος 2000, για δε το μεθυλοχλωροφόρμιο το έτος 2005.

5. Αλλάζει ο τρόπος λήψης των αποφάσεων, όταν γίνονται προσαρμογές των παραγόντων καταστροφής του όζοντος, καθώς και προσαρμογές και μειώσεις παραγωγής ή κατανάλωσης ελεγχόμενων ουσιών. Εφεξής στην απαιτούμενη πλειοψηφία των 2/3 πρέπει να αντιπροσωπεύεται τόσο η πλειοψηφία των κατά την έννοια του άρθρου 5 παράγ. 1 αναπτυσσόμενων χωρών, όσο και των υπολοίπων. Δηλαδή ενισχύεται ο ρόλος των αναπτυσσόμενων χωρών στη λήψη αποφάσεων.

6. Ο έλεγχος της παραγωγής ελεγχόμενων ουσιών προβλέπει μηχανισμό αθροιστικού υπολογισμού μεταξύ συμβαλλόμενων μερών, δίνοντας τη δυνατότητα για μεταφορά ποσοστού παραγωγής των ουσιών αυτών.

7. Όσον αφορά τον έλεγχο του εμπορίου (εισαγωγές-εξαγωγές) με μη συμβαλλόμενα μέρη:

- Προβλέπονται αυστηρότερα μέτρα ελέγχου του εμπορίου των ελεγχόμενων ουσιών του Παραρτήματος Α.

- Καθιερώνονται μέτρα ελέγχου του εμπορίου των ελεγχόμενων ουσιών του Παραρτήματος Β.

- Καθιερώνονται μέτρα ελέγχου του εμπορίου των προϊόντων που περιέχουν ελεγχόμενες ουσίες, καθώς και των προϊόντων που παράγονται με χρήση αυτών των ουσιών αλλά δεν τις περιέχουν.

8. Λεπτομερέστερες ρυθμίσεις συνδέουν δεσμευτικά την εκπλήρωση των υποχρεώσεων των αναπτυσσόμενων χωρών με την οικονομική βοήθεια και τη μεταφορά τεχνολογίας προς αυτές.

9. Καθιερώνεται μηχανισμός χρηματοδότησης, για την εξασφάλιση χρηματοδοτικής και τεχνικής συνεργασίας, περιλαμβανομένης της μεταφοράς τεχνολογίας, προς συμβαλλόμενα μέρη που υπάγονται στην έννοια των αναπτυσσόμενων χωρών του άρθρου 5 παράγ. 1. Ο μηχανισμός αυτός θα καλύπτει όλες τις συμφωνημένες πρόσθετες δαπάνες των παραπάνω μερών, προκειμένου να τους δοθεί η δυνατότητα να συμμορφωθούν με τα μέτρα ελέγχου του Πρωτοκόλλου.

Προβλέπει τη δημιουργία Πολυμερούς Ταμείου, το οποίο χρηματοδοτείται με εισφορές από συμβαλλόμενα μέρη που δεν υπάγονται στην περίπτωση του άρθρου 5 παράγ. 1, άρα και από τη χώρα μας.

Ο προϋπολογισμός του προγράμματος του Πολυμερούς Ταμείου για κάθε δημοσιονομική περίοδο και το ποσοστό των εισφορών προς αυτόν των επι μέρους συμβαλλόμενων μερών, αποφασίζονται από τα συμβαλλόμενα μέρη με ειδική πλειοψηφία, όταν η συναίνεση καθίσταται ανέφικτη. Σημειώνεται ότι κατά τη δεύτερη σύνοδο των συμβαλλόμενων στο Πρωτόκολλο μερών, τον Ιούνιο 1990, η ετήσια εισφορά της χώρας μας για την περίοδο 1991-1993 καθορίστηκε σε 251.059 δολάρια Η.Π.Α.. Κατά δε την τρίτη σύνοδο, τον Ιούνιο 1991 στο Ναιρομπι, η ετήσια αυτή εισφορά αναπροσαρμόστηκε για τα έτη 1992 και 1993 σε 338.084 δολάρια Η.Π.Α..

Για την επίτευξη των στόχων του Πολυμερούς Ταμείου, συνιστάται εκτελεστική επιτροπή. Τα μέλη της θα επιλέγονται βάσει εξισορροπημένης εκπροσώπησης των συμβαλλόμενων μερών που υπάγονται στην περίπτωση της

παραγράφου 1 του άρθρου 5 και αυτών που δεν υπάγονται στην εν λόγω περίπτωση.

Η παρούσα τροποποίηση του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ τίθεται σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1992 εφόσον έχει επικυρωθεί, εγκριθεί ή γίνει αποδεκτή από 20 τουλάχιστον συμβαλλόμενα μέρη των Πρωτοκόλλου, άλλως την ενενηκοστή ημέρα από την ημερομηνία πληρωσης της παραπάνω προϋπόθεσης.

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, καθώς και όλα τα Κράτη Μέλη της, έχουν υπογράψει τη Σύμβαση της Βιέννης για την προστασία της στοιβάδας του όζοντος και το συμπληρωματικό προς τη Σύμβαση Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ, και έχει εκδοθεί η 88/540/Ε.Ο.Κ. απόφαση έγκρισής τους (ΕΕ αριθ. L 297 της 31-10-1988, σελ. 8).

Προκειμένου να εκπληρωθούν πλήρως όλες οι υποχρεώσεις που προκύπτουν από την τροποποίηση του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ, θεωρείται απαραίτητο να την εγκρίνουν τόσο η Ε.Ο.Κ. όσο και όλα τα Κράτη Μέλη της. Έτσι, τα Κράτη Μέλη καλούνται να ολοκληρώσουν, όσο το δυνατό ταχύτερα και πάντως μέχρι την 31-12-1991, τις διαδικασίες επικύρωσης της Τροποποίησης του Πρωτοκόλλου, ώστε να καταστεί δυνατή η ταυτόχρονη κατάθεση των μέσων επικύρωσης, έγκρισης ή αποδοχής της τροποποίησης αυτής από την Ε.Ο.Κ. και τα Κράτη Μέλη.

Επισημαίνεται ότι από τον Μάρτιο 1991 έχει τεθεί σε ισχύ ο κανονισμός 594/91/Ε.Ο.Κ., που περιέχει αυστηρότερες ρυθμίσεις ως προς τις ελεγχόμενες ουσίες του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ και της Τροποποίησής του.

Συμπερασματικά:

1. Με την Τροποποίηση του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ προβλέπεται υψηλότερος βαθμός ελέγχου σε ουσίες που καταστρέφουν τη στοιβάδα του όζοντος και επομένως προωθείται περαιτέρω η προστασία των ανθρώπων, των οικοσυστημάτων και του γενικότερου περιβάλλοντος.

2. Για την ενεργητική στήριξη των αναπτυσσόμενων χωρών στην εφαρμογή του Πρωτοκόλλου, δημιουργείται Πολυμερές ταμείο, στο οποίο η χώρα μας καλείται να συνεισφέρει 251.059 δολάρια Η.Π.Α. για το έτος 1991 και 338.084 δολάρια Η.Π.Α. ετησίως για τα έτη 1992 και 1993.

5. Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, από το Συμβούλιο Υπουργών Περιβάλλοντος της 12.12.1991 υποβλήθηκε απόφαση του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Κοινο-

τήτων, έγκρισης της ανωτέρω Τροποποίησης του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ εξ ονόματος της Κοινότητας.

Για το λόγο αυτόν καλούμαστε μέχρι 31.12.1991 να έχουν ολοκληρώσει τη διαδικασία επικύρωσης της Τροποποίησης αυτής.

Θέτοντας υπόψη στη Βουλή των Ελλήνων το νομοσχέδιο αυτό εισηγούμαστε όπως τύχει της έγκρισής της.

Αθήνα, 7 Σεπτεμβρίου 1992

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Β. Τσουδερού

Στέφανος Μάνος

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Αχ. Καραμανλής

Ι. Παλιαοκρασσάς

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Κύρωση της από 29 Ιουνίου 1990 τροποποίησης του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ του 1987, που κυρώθηκε με το ν. 1818/1988, σχετικά με τις ουσίες που καταστρέφουν τη στοιβάδα του όζοντος

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παράγραφος 1 του Συντάγματος, η από 29 Ιουνίου 1990 τροποποίηση του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ του 1987, που κυρώθηκε με το ν. 1818/1988, σχετικά με τις ουσίες που καταστρέφουν τη στοιβάδα του όζοντος, το κείμενο της οποίας σε πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής: